

V
S C
d

Jeugd
theater
prijzen

**Juryrapport
Jeugdtheaterprijzen
seizoen 2025-2026**

Voorwoord van de Jeugdtheaterjury

Jeugdtheater kan veel weghebben van een geënceneerd sprookje: een mooi en spannend verhaal waarin magische krachten de boventoon voeren, om ons én het jonge publiek zo even laten ontsnappen aan de realiteit van alledag. Even mogen we samen spelen, de werkelijkheid verbouwen naar eigen ontwerp.

Maar hoewel romantisch escapisme het jeugdtheater zeker niet vreemd is, zitten theater en de werkelijkheid elkaar in de beste voorstellingen dicht op de hielen. We belanden in een schijnbaar verzonnen avontuur waarin steeds die realiteit doorschemert, tevoorschijn springt en het spel opzij duwt.

Dat zagen we dit jaar in zijn meest extreme vorm in Achilles van Het NUT: we denken in de realiteit van een workshop te stappen die gaandeweg van A tot Z verzonnen blijkt te zijn.

Bij Let's Go Barbie zien we het roze Barbie sprookje met veel humor en absurditeit ontmanteld worden. De zich achter een plastic wand schuilhoudende wereld krijgt een vorm die zegt: dit is niet houdbaar, dit doet ons geen recht. Het schuurt kortom prachtig met wederom de realiteit.

De voorstelling DONNIE van Poldertheater toont het ecosysteem van een groep jongeren, samengebracht in een klas en geeft de rauwheid weer waar zij dagelijks in verkeren. Die weergave raakt zo aan de werkelijkheid dat er van ontsnapping eigenlijk geen sprake is – behalve wellicht in de schitterende muzikale vorm, waarin klassieke opera en hiphop tot een betoverend geheel worden gesmeed.

Ook het menselijk falen wordt niet geschuwd: DIEP van Het Filiaal laat zien dat de mens als zelfverklaard superieur wezen zijn eigenbelang moeilijk terzijde kan schuiven en een regelrechte bedreiging vormt voor zijn eigen ondergrond, inclusief de onontdekte werelden die zich schuilhouden in de diepzee.

In de voorstelling KEET van Theater Sonnevance en Theater Oostpool wordt de mentale kwetsbaarheid van jongeren blootgelegd en gaat daarmee ongemak en onvermogen niet uit de weg. Ongemak en zoeken naar verbinding zijn in Bonte Hond's Zoek de Verschillen letterlijk uit het leven gegrepen van maker Judith Faas, die een betekenisvolle stem geeft aan de zoektocht van een witte moeder en een dochter van kleur.

Dat zoeken naar verbinding viel sowieso op het afgelopen seizoen. Dit manifesteert zich ook in de vorm: in Dag Poes van het Nationaal Toneel is het de versmelting van kunstdisciplines, de kracht van het collectief en het maakproces van een groep kunstenaars precies datgene wat het geheel vleugels geeft.

In Op zoek naar bezoek zien we een solidaire gemeenschap die zich langzaam vormt naarmate de reis vordert. Alle eenzame ikjes overwinnen hun verlegenheid, hun angsten en hun oordelen over de ander.

Ongeacht of een voorstelling nou beloond is met een prijs of niet: we kunnen tussen alle prachtige vormgeving, sublieme muzikale composities en betoverende kostuums

door een gouden draad waarnemen: die van de connectie. De verbinding die het belang van het individu opheft, die zegt kijk; wij zijn er. Wij bestaan. Die geen boodschap heeft aan het versleten adagium 'Ik denk dus ik ben' maar subtiel fluistert: wij denken, wij zien, wij horen, wij proeven, wij voelen. Dus wij zijn. Door de ogen van een kind kunnen wij, volwassenen, grip krijgen op de werkelijkheid. Jeugdtheater laat zien dat volwassenen, ouders en begeleiders er niet alleen voor staan: door ons te verplaatsen in de beleving van het kind wordt ons begrip van de complexiteit van de wereld juist vergroot.

Kinderen en volwassenen hebben jeugdtheater nodig, want het kan als geen andere kunstvorm de diepste en broodnodigste boodschappen verpakken in droomrijke taal, de fantasie oprekken tot kosmische proporties, de werkelijkheid betreden en weer verlaten, de verbeelding toelaten en daarmee zeggen: stap in, warm je aan elkaars gezelschap. Niemand heeft de antwoorden en er zijn geen garanties, maar ergens tussen ons in bevindt zich de magie van het bestaan. We spelen samen.

Het collectief van een jury is ook een mooi voorbeeld van samen spelen: het team van de Krekeljury heeft enorm genoten van al het moois en belangwekkends dat het afgelopen seizoen voorbijkwam.

Ik dank jullie,

Michel, Janwillem, Dionne, Gwen, Marijn en Virginie.

Het levendige gesprek dat wij steeds weer voeren scherpt onze geesten en laat ons beseffen dat jeugdtheater niet voor niets onze grootste gemene deler is.

Ik dank ook jullie, makers in elke hoedanigheid, die zich steeds weer verbinden aan elkaar, aan het scheppen van jullie werkelijkheid, aan de magie, aan het grotere geheel. Blijf smeden, blijf botsen, blijf zoeken naar de ontmoeting, blijf de complexe realiteit uitdagen. Want die krijgt in jullie handen samenhang.

Marion

De winnaars van de Zilveren Krekels 2026 voor de meest indrukwekkende podiumprestatie in een jeugdtheaterproductie zijn:

Duda Paiva voor poppenchoreografie en **Duda Paiva en André Mello** voor poppenontwerp in *Bremer Straatmuzikanten* (8+)
Holland Opera & Duda Paiva Company - regie: Pim Veulings

Duda Paiva is al lange tijd een van de meest interessante poppentheatermakers in het Nederlandse jeugdtheater, zoals hij dit jaar ook weer in twee voorstellingen liet zien. Naast de schitterende mythologische figuren in zijn eigen Roodkapje in Amazonia tekende hij ook, samen met André Mello, voor de poppen in *Bremer Straatmuzikanten* van Holland Opera en dat leverde een van de meest indrukwekkende podiumprestaties van het jaar op. Het ontwerp van de poppen en maskers is magistraal: de pijn van onderdrukking is van het gezicht van de dieren af te lezen, maar de felle kleuren en karakteristieke trekken die de ontwerpers in hun lijf leggen, onderstrepen ook hun levenslust en verlangen naar vrijheid. Duda Paiva tekende ook voor de choreografie van het poppenspel en door het dansante spel van de performers wordt de potentie van de poppen optimaal benut. Het plezier van de hond, de angstigheid van de kat, de onverzettelijkheid van de ezel – in Paiva's choreografie komen de dieren in al hun aspecten tot leven en winnen zo moeiteloos de empathie van het publiek.

Denzel Goudmijn voor zijn waaier aan rollen in *Captain Fantastic* (8+)
Het Nationale Theater / HNTjong - regie: Nina Spijkers

Denzel Goudmijn is al jaren een geheim wapen binnen het jeugdtheater van HNTJong. Waar hij vorig seizoen al schitterde als een van de vaders in *Alleen maar lieve jongens*, laat hij zich in *Captain Fantastic* van een heel andere kant zien – of beter gezegd, van héél véél andere kanten. Goudmijn speelt in dit familieverhaal namelijk een groot aantal geestige bijrollen, die hij stuk voor stuk met uiterste precisie en briljante komische timing vormgeeft. Van de serveerster die het gezin met engelengeduld en een gezonde eigengereidheid bedient in een diner waar ze zijn neergestreken, tot de geslepen advocaat die de kinderen bij de vader probeert weg te halen, tot misschien wel de mooiste rol: het gamende neefje dat een kortstondige maar intense vriendschap met oudste dochter Rellian (Diewertje Dir) ontwikkelt. Door zijn duizelingwekkende schakels, zijn aanstekelijke spelplezier en geweldige scherpte voorziet hij de voorstelling continu van lucht en energie, waardoor ook het centrale drama aan emotionele impact wint. Goudmijn representeert immers de ‘verboden wereld’ waar de

kinderen van het gezin aan worden blootgesteld, die hij in al zijn verleidingen en vreemdheid aan zowel hen als aan het publiek presenteert.

Het vormgevingsteam van *Dag Poes (4+)* Decor & Kostuum: Sacha Zwiers, Assistent kostuums: Noah Warmer, Lichtontwerp: Uri Rapaport, Video-ontwerp: Lennert Esser, Muziek: Jelle Hoekstra - HNTjong - regie: Noël Fisher

Zelden zagen we het afgelopen seizoen een groep vormgevers, binnen óf buiten het jeugdtheater, zó sterk tot een coherent eindresultaat komen als het team achter *Dag Poes*. In de voorstelling staat een groep kinderen centraal die hun kat zijn verloren, en ondertussen kibbelt over wie daar het hoogste woord over mag voeren.

Decor- en kostuumontwerper Sacha Zwiers hult ze in kledij die veel weg heeft van een achttiende-eeuwse Franse hofhouding, waardoor hun onderlinge gekonkel extra wordt aangezet. Het decor bestaat uit een stad die op met stof beklede kattenmeubels is gebouwd; de verschillende schaalgroottes spreken tot de verbeelding en weten een hele wijk te creëren waarin poes zich kan hebben verscholen.

Componist Jelle Hoekstra zet de gelaagde sfeer kracht bij door zijn eclectische muziek, die via verschillende genres melancholie ademt. En het video-ontwerp van Lennert Esser laat de spelers even naar een tv-wereld ontsnappen, waar ze als nieuwslezers of in een soort dagboekkamer op de verwickelingen reflecteren.

Zo ontstaat een samenhangende wereld die sprookjesachtig voelt, maar altijd connectie blijft houden met het zeer reële thema van rouw en verlies en hoe je daarmee kan leren omgaan.

Ezra Koppejan en Bram Flick voor hun samenspel in *Klassencarrousel - Het verhaal van Sjaal en Loon: wie heeft het gedaan? (8+)*

Theater Sonnevanck - regie: Simon Boer

Het theaterproject *Klassencarrousel* van Theater Sonnevanck is eigenlijk drie voorstellingen in één. Ezra Koppejan en Bram Flick spelen daarbinnen vier verschillende kinderen uit een circusfamilie – en als ze in het laatste deel als de oudste broer en zus samen het podium delen, ontstaat er vuurwerk. Prachtig zetten de acteurs de worsteling van hun personages neer, verscheurd als ze zijn tussen de loyaliteit naar hun gezin en hun verlangen om de wereld buiten het circus te betreden.

Koppejan en Flick spelen hun personages in schoolklassen, tussen de kinderen in, en verliezen dat feit geen moment uit het oog. Ze betrekken de jonge toeschouwers continu bij hun spel, en slagen er dusdanig in om hun kwetsbaarheid tastbaar te maken dat het publiek ze écht als nieuwe klasgenoten in hun armen wil sluiten: binnen een uur wil iedereen vrienden zijn met Sjaal en Loon.

Het is hartverwarmend hoe het beste in het publiek naar boven wordt gehaald. De fysieke circusacts die de spelers inzetten zijn bovendien een prachtige onderbreking van de tekst, en vormen zowel een comfortzone voor de personages als een hartverscheurende poging om vrienden te maken.

Sue-Ann Bel en Hali Neto voor hun samenspel in *Let's go Barbie* (8+)

Maas theater en dans - concept: Sue-Ann Bel en Hali Neto | eindregie: Moniek

Merkx

In *Let's go Barbie* laten Sue-Ann Bel en Hali Neto een hele eigen vorm van 'poppenspel' zien. In hun woordeloze performance behandelen ze elkaar als Ken en Barbie, waarbij ze de ander continu naar hun eigen hand willen zetten. Zo ontstaat een boeiend steekspel over wie hun gezamenlijke wereld mag vormgeven, en welke verlangens en ideeën er onder hun pogingen verscholen gaan: het mannelijke en vrouwelijke ideaalbeeld dat ze najagen, en dat ze vervolgens flink naar hun eigen hand beginnen te zetten.

Het ijzersterke aan hun spel is hoe ze cartooneske mime combineren met een onderliggende kwetsbaarheid die steeds meer wordt afgepeld, en hoe ze hun initiële animositeit langzaam ombuigen tot een gezamenlijke zoektocht.

Heerlijk spelen ze met de clichés rond gender, waarbij ook de witheid van het Barbie-archetype aan de kaak wordt gesteld. In hun spel laten Bel en Neto overtuigend de dwangbuis van normatieve schoonheidsidealen zien, de pijn van het altijd blijven najagen van een identiteit die eigenlijk de jouwe niet is, maar óók hoe onweerstaanbaar de verleidingen van die plastic wereld altijd blijven.

De Gouden Krekel 2026 voor de meest indruk-wekkende podiumprestatie in het jeugdtheater gaat naar:

Sue-Ann Bel en Hali Neto voor hun samenspel in *Let's go Barbie* (8+) van Maas theater en dans.

De winnaars van de Zilveren Krekels 2026 voor de meest indrukwekkende jeugdtheaterproducties zijn:

***Achilles* (10+) van Het NUT - regie: Maurits van den Berg**

Achilles is een van de meest ingenieuze voorstellingen van het afgelopen seizoen. Wat begint als workshop ontpopt zich tot een gelaagd gezinsdrama en mythologisch verhaal in één, waarbij het publiek steeds actief betrokken wordt. Bij aanvang denk je plaats te nemen in een educatief programma waarin ex-delinquent Achilles vertelt over waar het in zijn leven is misgegaan, maar als zijn moeder Thetis plotseling komt binnenvallen groeit de jarenlange spanning tussen de twee langzaam tot een kookpunt.

Prachtig tonen Jonathan Huisman en Mirjam Stolwijk de kwetsuren van zoon en moeder, die uiteindelijk vooral naar liefde en erkenning van de ander verlangen. De fouten die ze in het verleden hebben gemaakt zijn uiteindelijk volledig te begrijpen, waardoor de voorstelling op meesterlijke wijze empathie genereert. Het is daarbij schitterend hoe auteur Floor Leene het klassieke verhaal van Achilles en de moeder die hem van alle gevaar wilde beschermen een moderne vorm heeft gegeven. De interactieve vorm zorgt ervoor dat zowel kinderen als volwassenen zich ook moeten uitspreken over wie er schuld draagt en hoe de personages zich zouden kunnen verzoenen, en laat de voorstelling continu prettig tussen realiteit en fictie balanceren.

***DIEP* (9+) van Het Filiaal theatermakers - regie: Monique Corvers**

Een achteloos weggegooid plastic tasje dwarrelt langzaam naar de bodem van de oceaan. Dat is het begin van een onvergetelijke reis naar het meest onontgonnen stukje van onze planeet: de diepzee, waar al het leven woont dat van alle plant- en diersoorten nog het minste contact met de mens heeft gehad. In het prachtige *DIEP* krijgen de vissen, weekdieren en zoogdieren echter plotseling met menselijke gedachten te maken. Een zeeduivel vraagt zich af wat duisternis en licht eigenlijk zijn, een andere vis eigent zich het tasje toe en introduceert zo het concept 'bezit', en een nog onontdekte vis vraagt zich af of hij eigenlijk wel bestaat. De geestige en gelaagde tekst van Eva Gouda maakt de concepten voor zowel kinderen als vissen behapbaar en laat vooral zien hoe absurd de mensheid eigenlijk zélf is. De fantastische spelers en het schitterende poppen- en kostuumontwerp van Eva Arends dompelen je volledig onder in de bijna buitenaardse schoonheid van de diepzeewereld, en de muzikale begeleiding van Dirge Seçil Kuran voegt nog een extra vervreemdende laag toe. *DIEP* laat je verliefd worden op het onbekende, en breekt er subtiel een lans voor dat deze wereld ook zo veel mogelijk van menselijke invloed verschoond mag blijven.

DONNIE (13+) van Poldertheater i.s.m. Nationale Opera & Ballet – regie & muziek: Robbie Wallin – libretto: Roziena Salihu

In de opzweepende hiphop/muziektheatervoorstelling *DONNIE* neemt de jonge cast je vanaf moment één mee in een drama dat zich volledig in een klaslokaal afspeelt. De zeer vrije bewerking van Don Giovanni focust op de toxische sociale dynamiek in een middelbare-schoolklas, waar het titelpersonage eerst het nieuwe meisje in de klas het hof probeert te maken, en een keiharde pestcampagne tegen haar begint als ze hem afwijst.

Bijzonder secuur traceren de makers en spelers hoe de machtsstructuur in de klas in elkaar zit, en hoe welhaast suïcidaal het is om ertegenin te gaan. De spelers zijn fenomenaal en laten nauwgezet zien hoe de innerlijke onzekerheid van hun personages zich vertaalt naar wreedheid of passiviteit. De geweldige, op de oorspronkelijke opera geïnspireerde composities zorgen voor een volmaakte samenkomst tussen klassieke en moderne invloeden, en laten repertoire en vernieuwing zo perfect samensmelten.

Het slimme script maakt de hartverscheurende keuze om de toeschouwers eerst in een goede afloop te laten geloven, om daarna te tonen dat er zich in werkelijkheid een tragedie heeft voltrokken. De consequenties van daden worden niet weggepoetst, de pijn blijft, en toch eindigt de voorstelling op een hoopvolle noot – wat als we ervoor kiezen om op te staan tegen onrecht, in plaats van erin mee te gaan?

Prikkels (8+) van BonteHond i.s.m. Schweigman& - regie: Anemone Oostvriesland

Een decor waarin alles blauw is. Alles lijkt rustig en... prikkelloos. Totdat er een klein rood balletje over het toneel stuitert. Het is het begin van een steeds groter wordende chaos waarin dat ene balletje wordt gevolgd door nog een rood balletje, door twee balletjes, door misschien wel honderd balletjes en door een hele grote bal. In het goed uitgedachte concept van Anemone Oostvriesland en Boukje Schweigman wordt in *Prikkels* met indrukwekkende zorgvuldigheid een steeds extremere wanorde opgebouwd.

Het knappe is dat dit mét het jonge publiek gebeurt, waardoor zij zowel ervaren hoe leuk het kan zijn om je impulsen te volgen, alsook hoe het voelt als je je daardoor verliest in een stroom prikkels waaraan je niet meer kunt ontsnappen. De spelers proberen met elkaar en het publiek zoveel opdrachten tegelijk uit te voeren dat voor iedereen in de zaal het gevoel van overprikkeling onvermijdelijk is.

In regie van Anemone Oostvriesland zijn de spelers ijzersterk: ze brengen de persoonlijke worsteling van hun personage op ontroerende wijze naar voren maar zijn ook op zeer knappe wijze de marionettenspelers van iedereen in de zaal die wordt gevraagd mee te doen. Mooi is ook dat invoelbaar wordt gemaakt dat iedereen op een andere manier prikkeling ervaart. Van jong tot oud dragen toeschouwers bij aan het bouwwerk van de voorstelling, en de spelers blijven bewonderenswaardig aan de bal.

Op zoek naar bezoek (4+) van Tg. Winterberg - theatermaker: Marlyn Coetsier
en regie: Job Raaijmakers

Op zoek naar bezoek is een voorstelling die jong en oud laat voelen hoe belangrijk contact is. Vanaf het eerste moment van de voorstelling wordt iedereen die aanwezig is in de zaal tot een gemeenschap gemaakt: de treintjes die in het diorama-treinlandschap van het decor rondrijden worden door de toeschouwers zelf een zetje gegeven, iemand wordt tot conducteur gemaakt, anderen mogen de spoorwegovergang bedienen. Op alle fronten is de voorstelling op inclusie gericht, van de personages die allemaal op hun eigen manier buiten de norm vallen, tot de gebarentolk die goed in de cast wordt geïntegreerd. Bovendien is het indrukwekkend hoe veel verschillende audiovisuele elementen de makers tot een coherent geheel weten te smeden, van de poppen, tot de animatie, tot het interactieve decor, tot de muziek en zang, alles draagt bij aan de overkoepelende wereld. In *Op zoek naar bezoek* leer je dat het niet om de reis gaat, maar om het gezelschap; een les die extra goed aankomt doordat we met zijn allen tijdens de voorstelling tot een solidaire gemeenschap worden gesmeed. De ontmoeting gaat zo recht het hart in.

De Gouden Krekel 2026 voor de meest indrukwekkende jeugdtheaterproductie gaat naar:

DONNIE (13+) van Poldertheater i.s.m. Nationale Opera & Ballet

De Jeugdtheaterjury 2025-2026 bestaat uit:

Marion Visser (voorzitter), programmeur jeugd Bijlmer Parktheater, Amsterdam | **Gwen Sengers**, programmeur Jeugd, Educatie en Toneel Schouwburg Concertzaal Tilburg | **Marijn Lems**, criticus, journalist, dramaturg | **Virginie Bakker**, hoofd publiek Dawn Collective | **Michel Hormes**, hoofd educatie Theater De Krakeling, Amsterdam | **Dionne Verwey**, theatermaker, actrice, presentatrice, creative producer | **Janwillem Slort**, Hoofd opleiding Artisteducator in Theater en Media bij ARTEZ, theatermaker, schrijver.

De VSCD Jeugdtheaterprijzen worden mede mogelijk gemaakt door de Podium Cadeaukaart.

